

Skupnost občin Slovenije
Domžale, 5. december 2007

Natura 2000 – kje smo zdaj? **Operativni program 2007-2013**

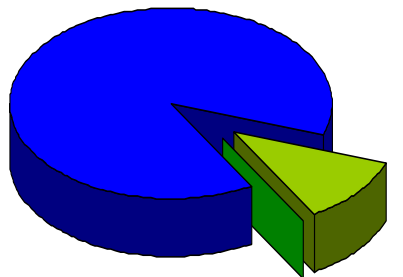

dr. Peter SKOBERNE & Andrej BIBIČ

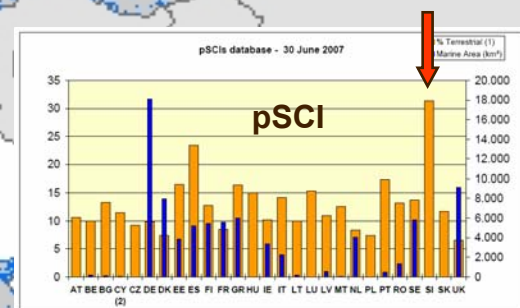
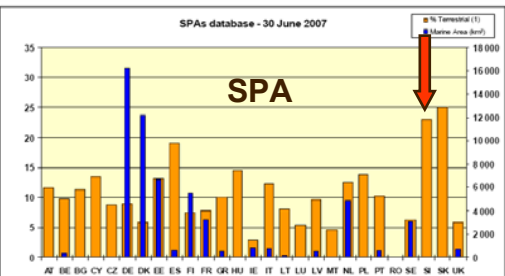
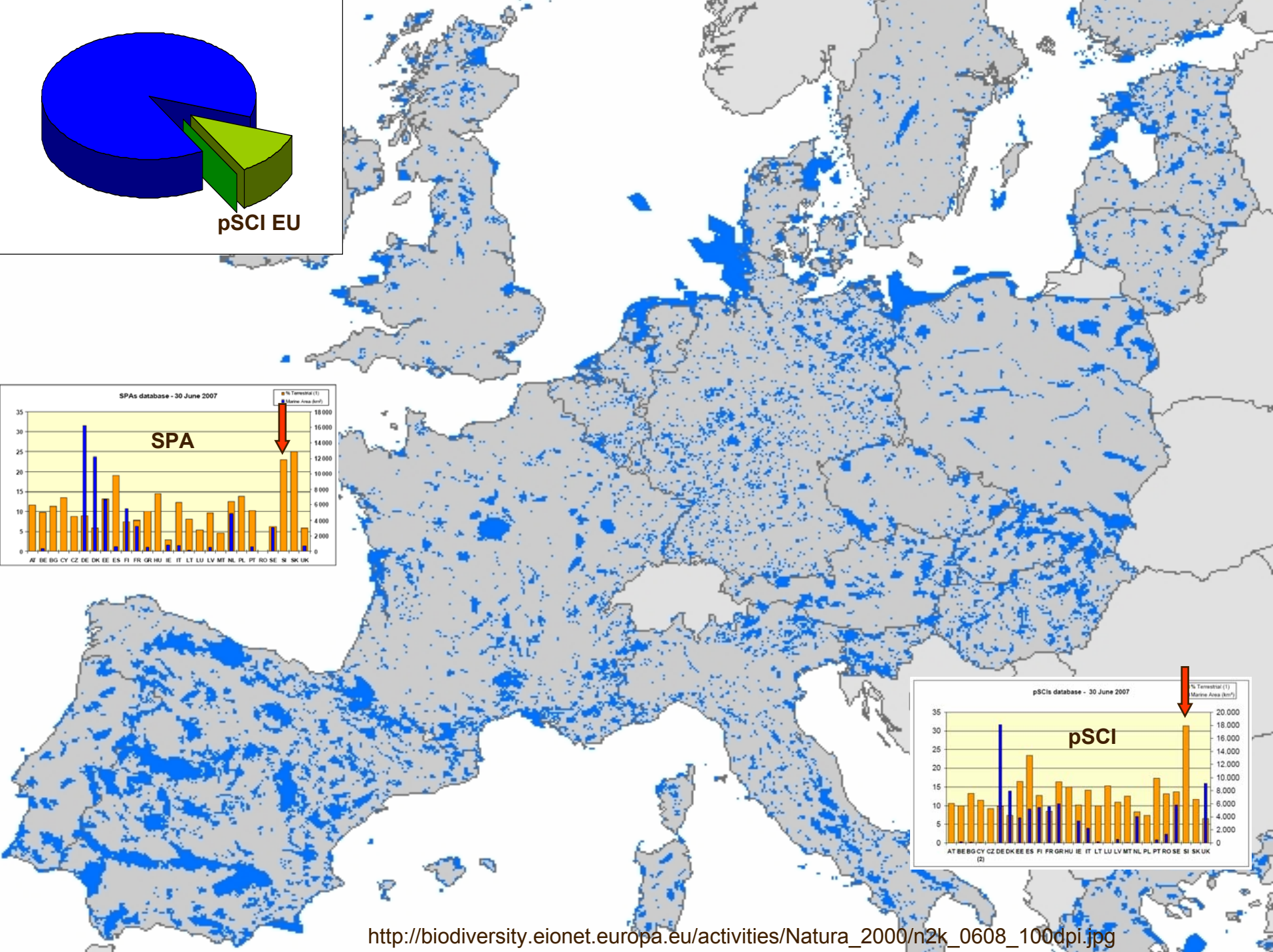
Ministrstvo za okolje in prostor

peter.skoberne@gov.si

andrej.bibic@gov.si

pSCI EU

Biogeografski seminar

NEODVISNI
STROKOVNJAKI

EVROPSKA
KOMISIJA

EEA/ETC Biodiversity
(strokovna podpora)

predstavniki
lastnikov
(ELO)

predlog
pSCI

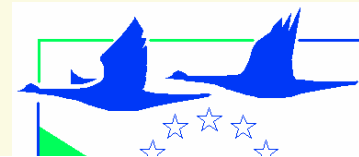
NEVLADNE
ORGANIZACIJE
(Biodiversity
Forum)

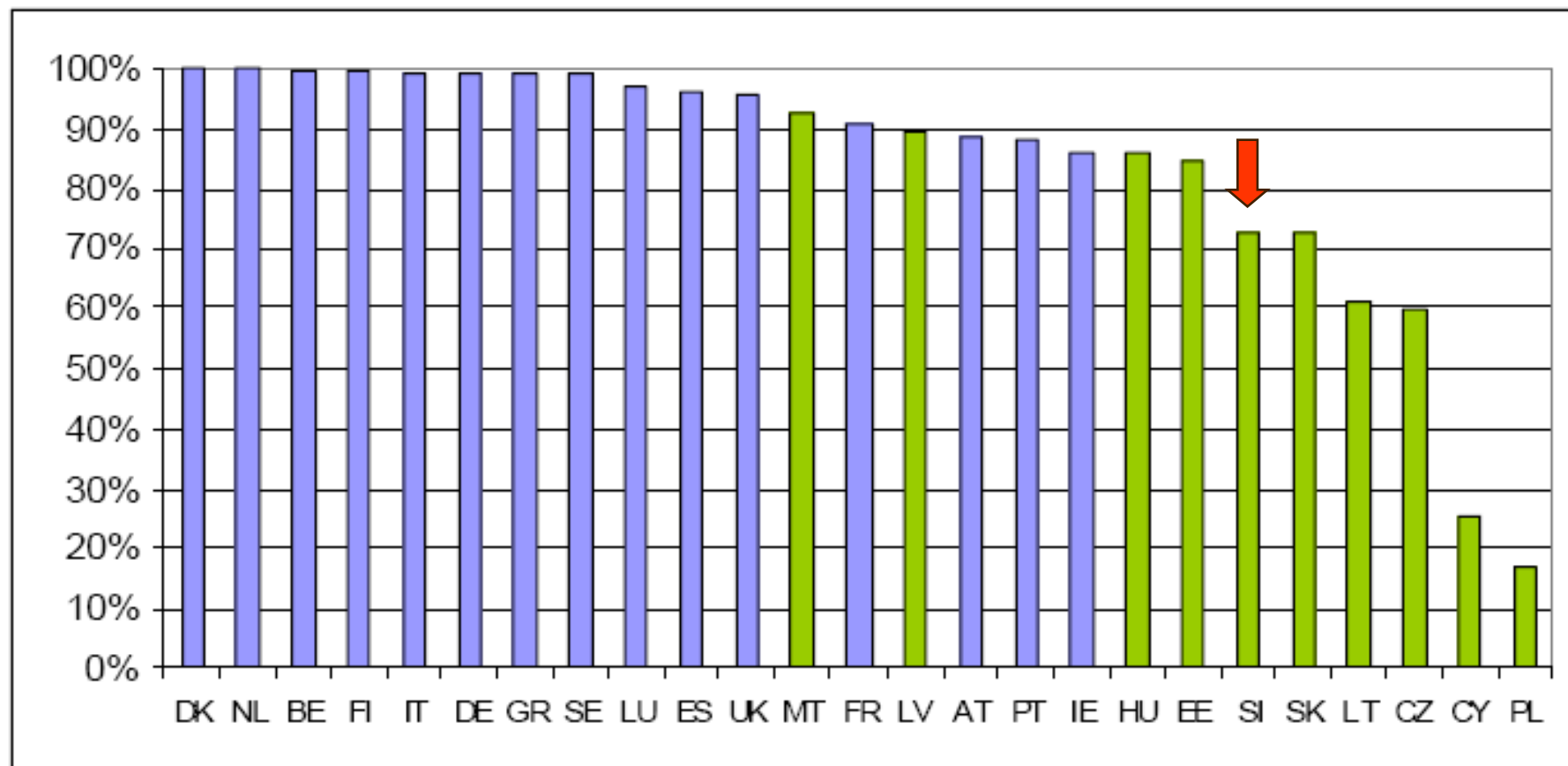
DRŽAVA
ČLANICA

Indeks zadostnosti

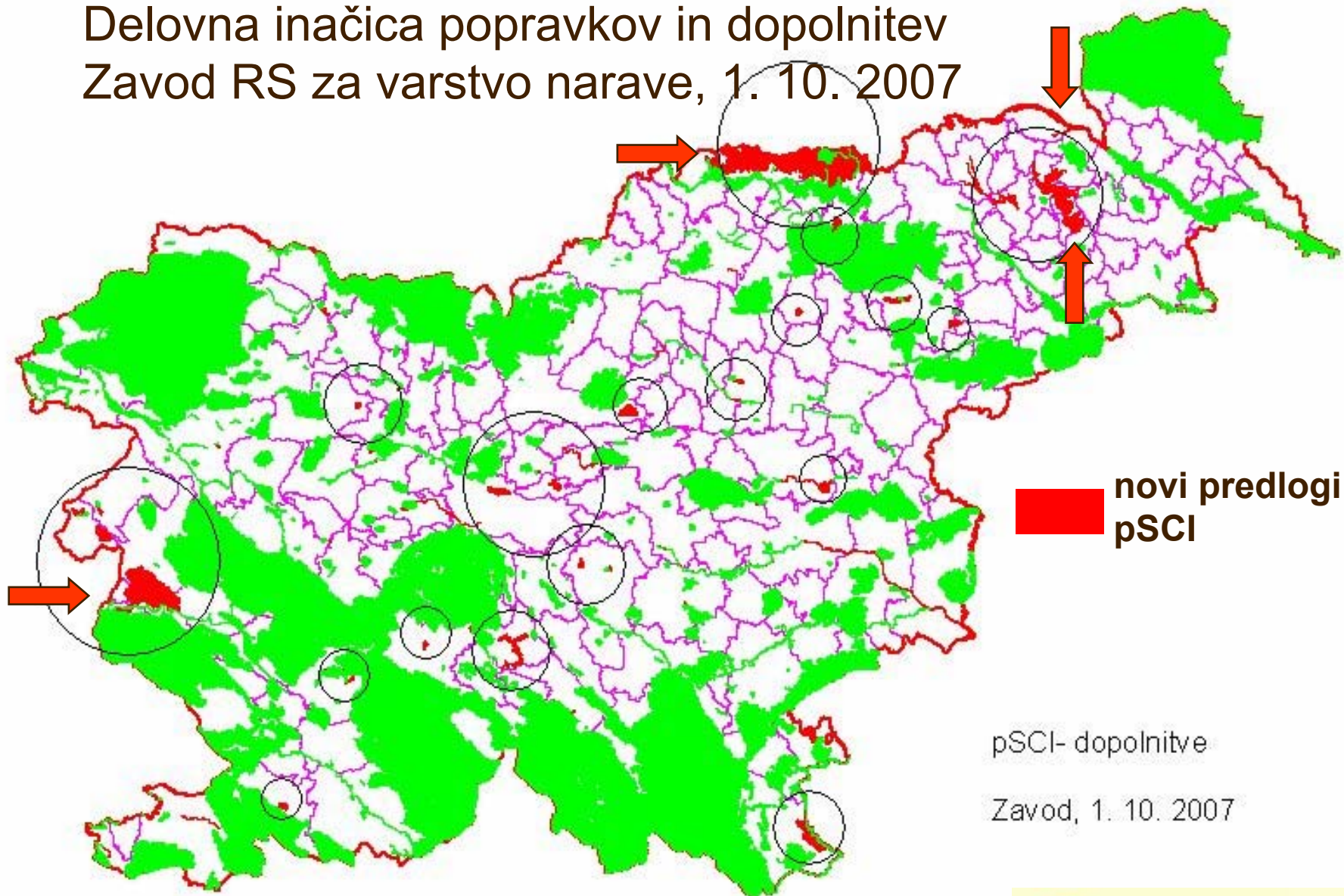

State of progress by Member States in reaching sufficiency for the designation of Sites of Community Importance under the Habitats Directive: proportion of Annex I habitats and Annex II species for which sufficient number of SCIs have proposed (Updated June 2007 with data received from MS until September 2006)

Source: Natura 2000 database of September 2006, conclusions from Biogeographical seminars and DG Environment / Member States bilateral meetings held up to 20 June 2007.

Delovna inačica popravkov in dopolnitev Zavod RS za varstvo narave, 1. 10. 2007

 novi predlogi
pSCI

pSCI- dopolnitve

Zavod, 1. 10. 2007

Zavod Republike Slovenije
za varstvo narave

Dopolnjevanje SPA

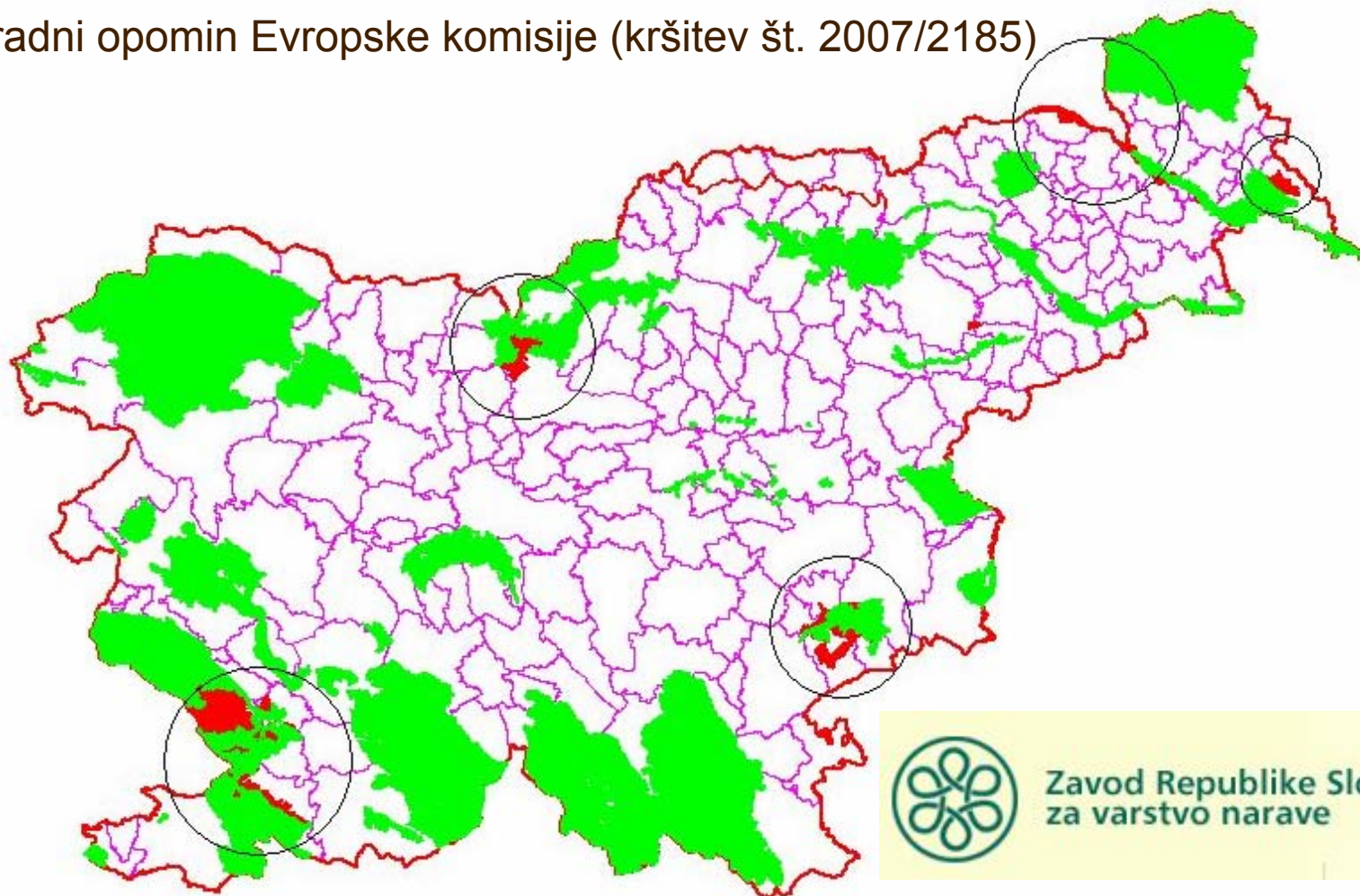
Uradni opomin Evropske komisije (kršitev št. 2007/2185):

Komisija meni, da Republika Slovenija ni izpolnila obveznosti v skladu s 1. in 2. odstavkom 4. člena Direktive o pticah (79/409/EEC). Pri tem se sklicuje na sodno prakso (sestavni del pravnega reda EU), ki nalaga, da lahko določevanje območij temelji le na ornitoloških kriterijih, drugi kriteriji, zlasti gospodarske ali socialne narave, pa ne smejo vplivati na razvrstitev območij.

Predlogi dopolnitev SPA

uradni opomin Evropske komisije (kršitev št. 2007/2185)

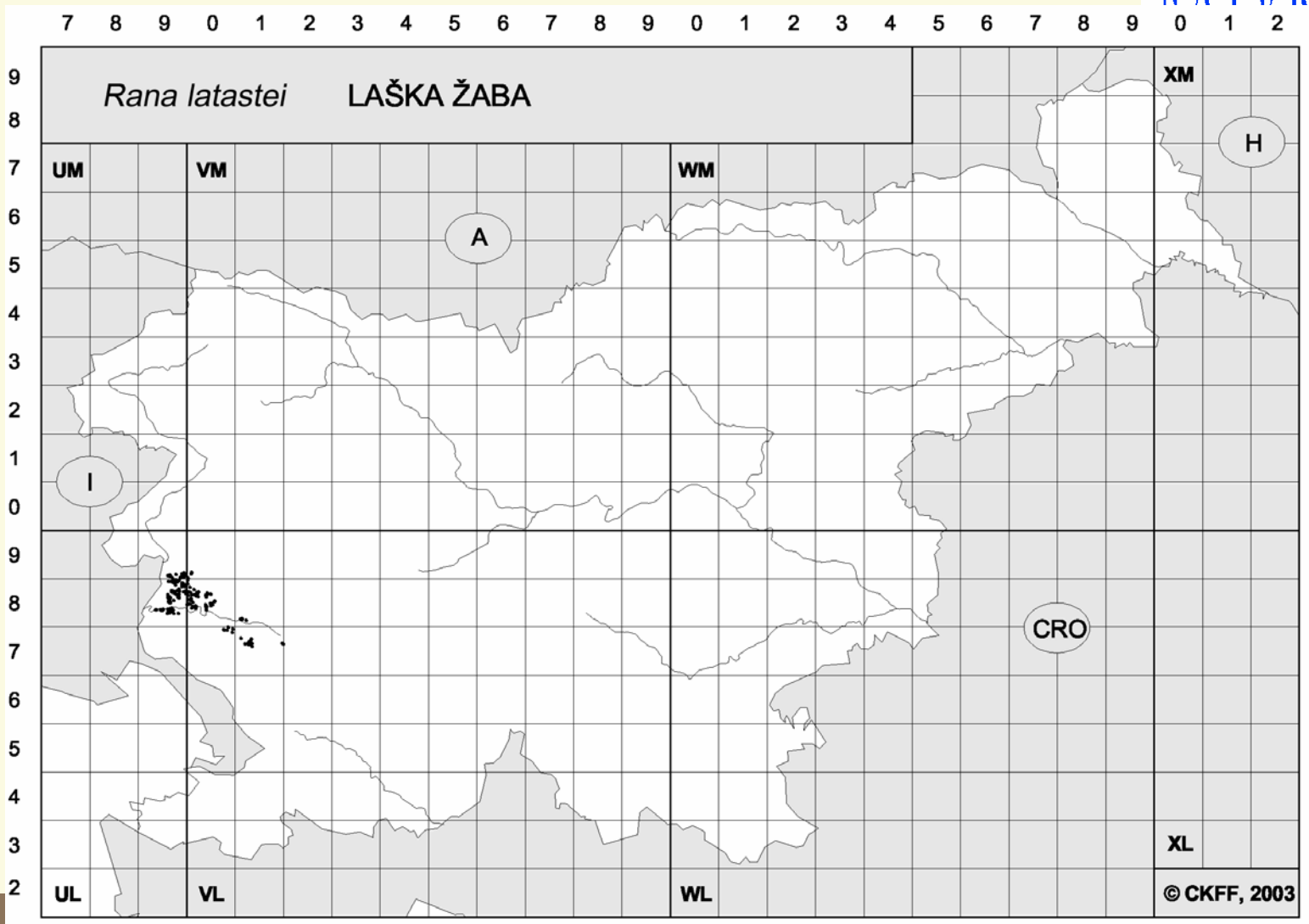
Zavod Republike Slovenije
za varstvo narave

Laška žaba (*Rana latastei*)

Laška žaba (*Rana latastei*)

Izločitev območja

- ✳ ni predvidenega postopka v direktivah
- ✳ možne so spremembe predlogov, če so za to utemeljeni strokovni razlogi
- ✳ socio-ekonomski, kulturni vidiki... se upoštevajo pri izvajanju direktiv, ne pa pri opredeljevanju območij
- ✳ Komisija predlaga uporabo conacije, če so v območju predeli, ki niso ključni za vsebino Nature 2000, ne pa da se ti deli izločajo.
- ✳ pomembna je skladnost omrežja in tudi možnost dinamičnih sprememb v naravi

Operativni program Natura 2000

- ★ Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2007 – 2013 (sprejela Vlada RS v oktobru 2007)
- ★ podrobnejša opredelitev varstvenih zahtev, ciljev in ukrepov za vsako območje posebej (navezava na obstoječe sisteme)
- ★ opredelitev:
 - neposrednih ukrepov za upravljalne načrte (zavarovana območja)
 - ukrepov prilagojene rabe (npr. gospodarjenje z gozdovi, kmetijstvo, lov, ribolov...)
 - drugi ukrepi
- ★ določitev sektorjev, nosilcev – okvir za upravljanje (Zavod pripravlja modele upravljanja, sintezni pregled)
- ★ podatki za finančne mehanizme (strukturni skladi...)
- ★ potrebne raziskave za hitre in boljše odločitve in postopke

Cilji operativnega programa

OSNOVNI CILJ JE OMOGOČITI IN OLAJŠATI izvajanje Direktive o habitatih. Konkretno opredeliti, kaj pomeni: “zagotoviti **ustrezne korake** za preprečevanje slabšanja stanja.”

Preprečevanje slabšanja stanja
– spodbujanje zelenih aktivnosti,
preprečevanje neželenih

Spodbujanje razvojnih aktivnosti
– spodbujanje razvoja,
ki temelji na Naturi 2000

Natura 2000 je velik potencial za spodbujanje razvojnih priložnosti in črpanje EU sredstev, Evropska komisija izpostavlja vključenost ukrepov, investicij, storitev v programih za črpanje EU sredstev.

Vsebina operativnega programa

Operativni program je pripravljen za obdobje 2007-13 in sestavljen iz samega programa ter prilog. Prinaša odgovore na vprašanja:

KAJ IN ZAKAJ?

PODROBNI
VARSTVENI
CILJI ZA VSAKO
OBMOČJE

KAKO?

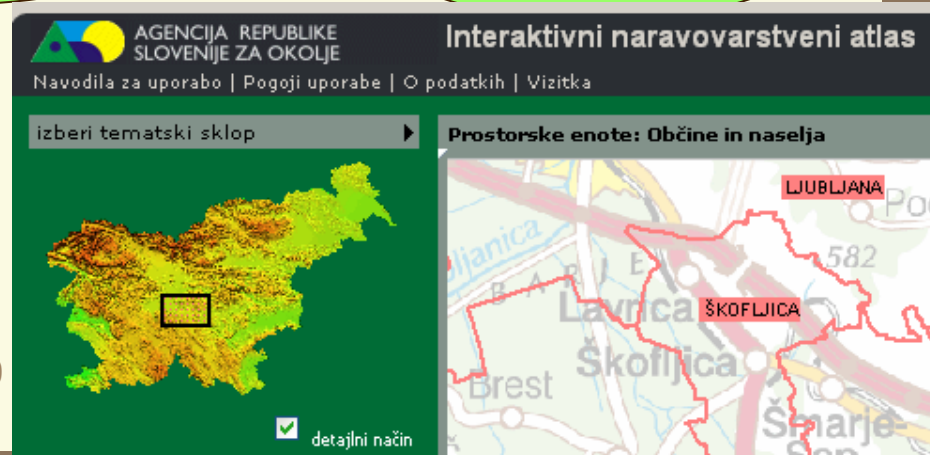
UKREPI ZA
DOSEGANJE
CILJEV
(+ investicije, spodbude)

KDO?

NOSILCI OBSTOJEČIH
NAČRTOV GOSPOD.

KJE?

Natura 2000

Vsebina operativnega programa – priloga 4.2

Najobsežnejša priloga vsebuje :

Podrobni varstveni cilji za habitatni tip ali vrsto za vsako posamezno območje Natura 2000

Ukrepi oz. usmeritve za doseganje podrobnih varstvenih ciljev, in sicer:

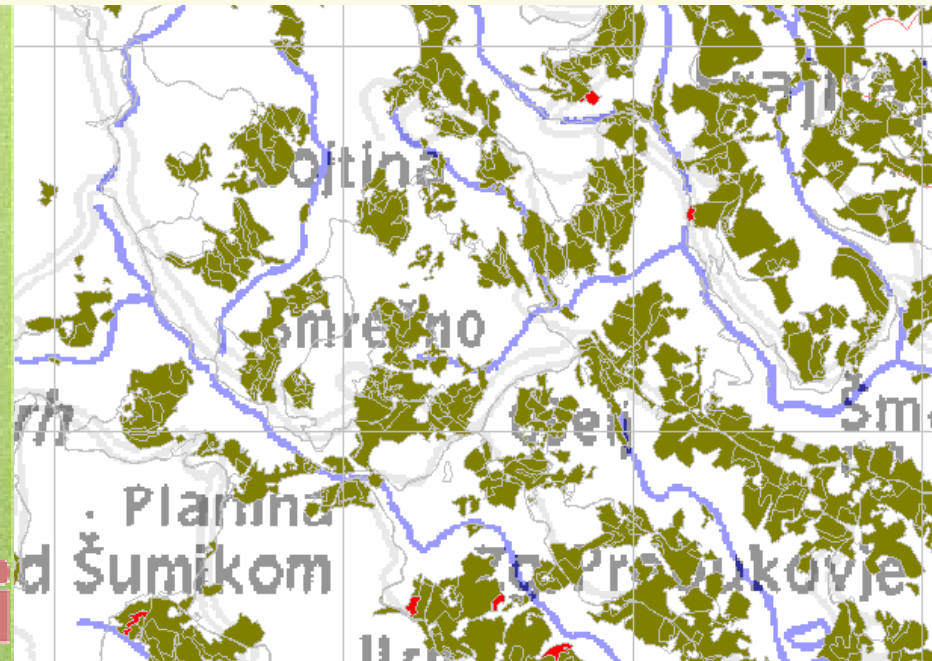
- 1. varstva narave (ukrepi varstva; npr. zavarovanje)**
- 2. prilagojene rabe naravnih dobrin v sektorskih načrtih (gozdarstvo, lovstvo, ribištvo)**
- 3. prilagojene kmetijske prakse (kmetijsko okoljski ukrepi programa razvoja podeželja 2007-2013)**
- 4. upravljanja voda (v predvidenih načrtih upravljanja voda)**
- 5. drugi ukrepi, ki so potrebni za zagotavljanje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov**

Kmetijske površine v območju Natura 2000

Primer ukrepov za doseg varstvenega cilja (območje Pohorje) za bakrenega senožetnika :

- **V notranji coni bakrenega senožetnika se z redno ekstenzivno rabo ohranja sedanji obseg travniških površin. Ustrezna raba se vzdržuje skozi program SKOP, ukrepi ohranjanja travinja, in sicer na površini vsaj 1000 ha.**

Regionalni razvoj in trajnostni razvoj turizma

Območja ohranjene narave so tudi **priložnost** za regionalni razvoj in razvoj turizma in nanj vezanih dejavnosti.

Za ta razvoj so potrebna določena vlaganja v turistično infrastrukturo (vključno z infrastrukturo za trajnostno mobilnost) in v infrastrukturo za interpretacijo narave oz. parkovno infrastrukturo. Ta infrastruktura:

- pritegne obiskovalce in turiste na določeno območje in jim pomaga doživeti naravo, hkrati jih usmeri od bolj občutljivih delov narave na tem območju
- jih »koncentrira« na točke na ali v okolici območij Natura, kjer je možno tržiti lokalne proizvode
- praviloma podaljšuje turistično sezono in dolžino bivanja

Trajnostni razvoj regij in razvoj turizma

Ukrep investicij in storitev je kot nacionalni program koncentriran na del obstoječih zavarovanih območij, ki vključujejo območja Natura in imajo določenega upravljalca (Priloga 4.6 sklop A) – izvajanje predmet dogovora med Ministrstvom za gospodarstvo in Ministrstvom za okolje in prostor.

Trajnostni razvoj regij in razvoj turizma

V operativnem programu je seznam projektnih predlogov (tipov investicij in storitev), ki lahko pomagajo ohranjati območja Natura in povečevati njihov potencial za turistični razvoj in razvoj regij (Priloga 4.6 sklopa B in C).

Okoli 15 predlogov projektov občin je vključenih v Prilogo 4.6. V javnih razpravah se je izkazalo, da si občine želijo manj določne projektne predloge, zato je ta del operativnega programa po obsegu (ne pa tudi po pomenu) manjši od varstvenega dela programa.

Lokalne skupnosti so pozvane, da nabora iz Sklopa B in C uporabijo in zagotovijo pripravo projektov za kandidiranje na sredstva OP *Krepitve regionalnih razvojnih potencialov* oziroma sredstva tretje in četrte osi Programa razvoja podeželja 2007-2013.

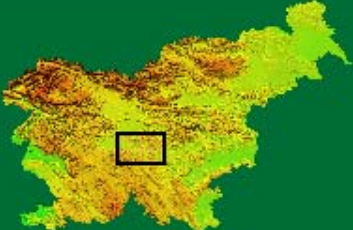
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Navodila za uporabo | Pogoji uporabe | podatkih | Vizitka

Interaktivni naravovarstveni atlas

izberi tematski sklop

detajlni način

iskanje lokacije

občina
LJUBLJANA

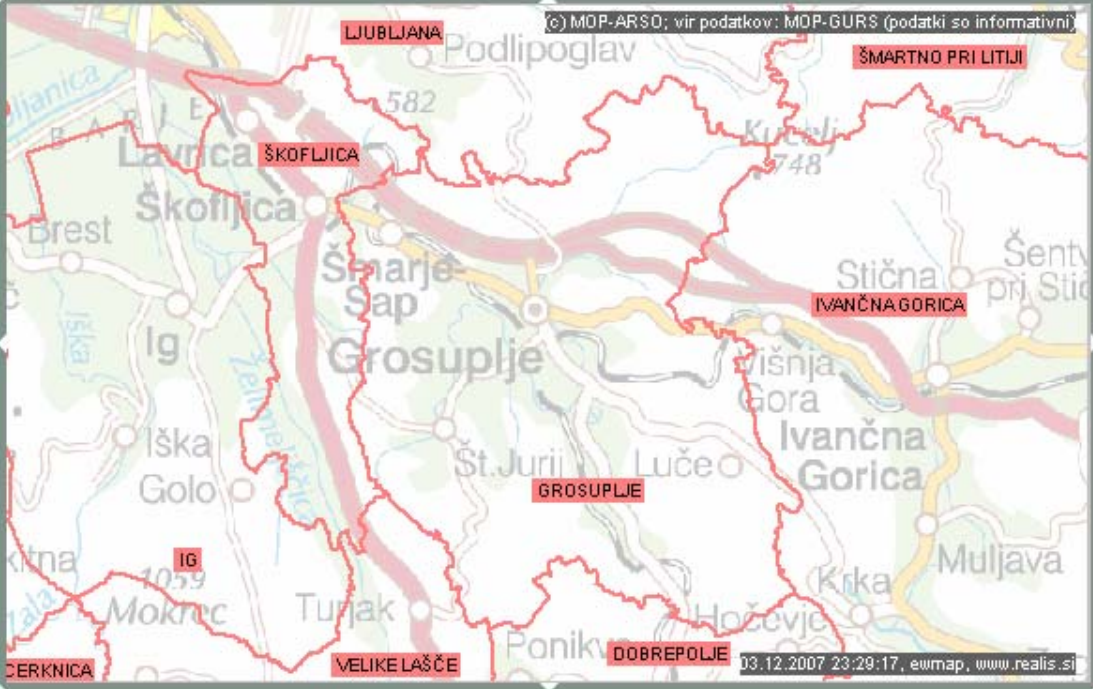
ulica, hišna številka

katastrska občina, parcela

zemljepisno ime

koordinata y, x

Prostorske enote: Občine in naselja
sloji/legenda opis

0 7.6 km

NVATLAS: Stanje podatkov na dan 3. december 2007

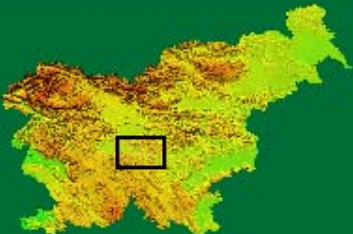
podatek	datum distribucije	vir
RPE	20.1.2007	GURS
DOF5	10.8.2005	GURS
DKN	10.7.2007	GURS
PRS	20.1.2007	AJPES

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Navodila za uporabo | Pogoji uporabe | O podatkih | Vizitka

izberi tematski sklop

detajlni način

iskanje lokacije

občina
LJUBLJANA

ulica, hišna številka

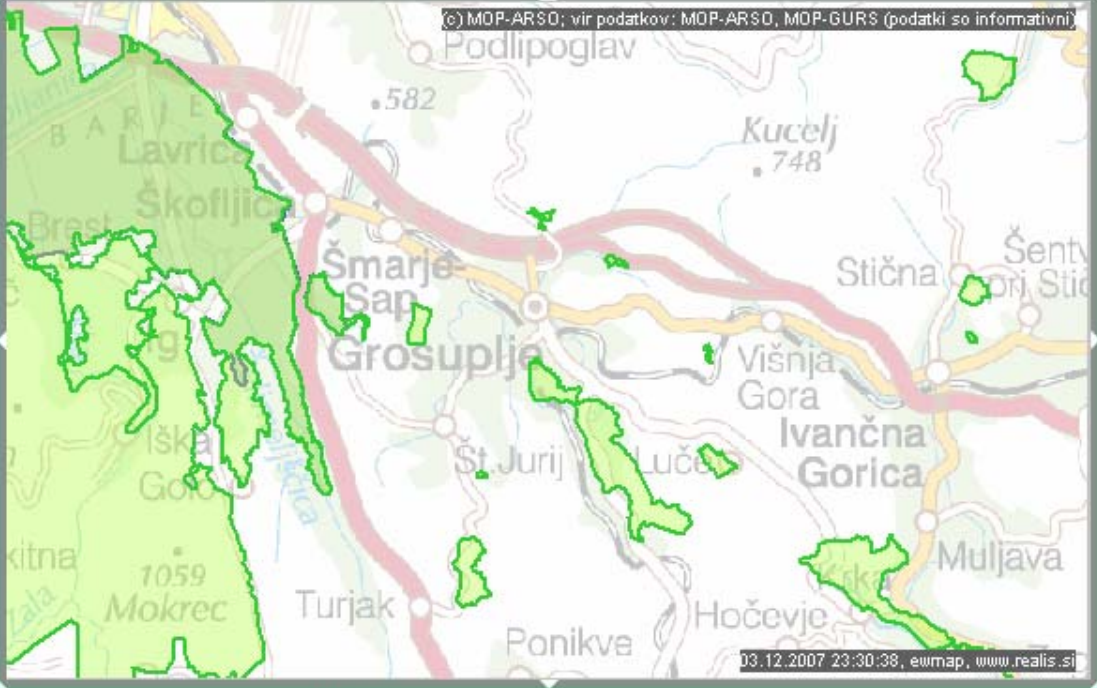
katastrska občina, parcela

zemljipisno ime

koordinata y, x

Interaktivni naravovarstveni atlas

Narava: Natura 2000 sloji/legenda opis

0 7.6 km

03.12.2007 23:30:38, ewmap, www.realis.si

NVATLAS: Stanje podatkov na dan 3. december 2007

podatek	datum distribucije	vir
RPE	20.1.2007	GURS
DOF5	10.8.2005	GURS
DKN	10.7.2007	GURS
PRS	20.1.2007	AJPES

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE Interaktivni naravovarstveni atlas ewMap

Navodila za uporabo | Pogoji uporabe | podatkih | Vizitka

izberi tematski sklop

občina: **GROSUPLJE** (nova občina:), naselje: **MALE LIPLJENE**, ue: **GROSUPLJE**
 v okolici 200 m ni hišne številke
 katastrska občina: **1795-VELIKE LIPLJENE**, parcela: **1863/2**
 Narava: območna enota Zavoda RS za varstvo narave: **LJUBLJANA**
 Vode: območna pisarna: **LJUBLJANA**
 Vode: hidrografsko območje: **1811 - DOBRAVKA**
Natura 2000:
KODA: SI3000160 OBMOČJE: Škocjan SKUPINA: pSCI POVRŠINA [ha]: 118,798

iskanje lokacije

občina
 LJUBLJANA

ulica, hišna številka

katastrska občina, parcela

zemljepisno ime

koordinata y, x

Vrste in habitatni tipi:
SLOVENSKO IME: ozki vretenec SKUPINA: mehkužci LATINSKO IME: Vertigo angustior

Vrste in habitatni tipi:
SLOVENSKO IME: mali podkovnjak SKUPINA: sesalci LATINSKO IME: Rhinolophus hipposideros

Vrste in habitatni tipi:
SLOVENSKO IME: vejicati netopir SKUPINA: sesalci LATINSKO IME: Myotis emarginatus

0 7.6 km

y = 472014.3 x = 82746.6 z = ~ 485 m

občina: **GROSUPLJE** (nova občina:), naselje: **MALE LIPLJENE**, ue: **GROSUPLJE**
 najbližja hišna številka (139 m): **MALE LIPLJENE 6**
 katastrska občina: **1795-VELIKE LIPLJENE**, parcela: **1830**
 Narava: območna enota Zavoda RS za varstvo narave: **LJUBLJANA**
 Vode: območna pisarna: **LJUBLJANA**
 Vode: hidrografsko območje: **1811 - DOBRAVKA**

občina: **GROSUPLJE** (nova občina:), naselje: **ZAGRADEC PRI GROSUPLJEM**, ue: **GROSUPLJE**

v okolici 200 m ni hišne številke

katastrska občina: **1790-SLIVNICA**, parcela: **2028/1**

Narava: območna enota Zavoda RS za varstvo narave: **LJUBLJANA**

Vode: območna pisarna: **LJUBLJANA**

Vode: hidrografska območje: **1811 - DOBRAVKA**

Natura 2000:

KODA: SI3000171 **OBMOČJE:** Radensko polje - Viršnica **SKUPINA:** pSCI **POVRŠINA**

[ha]: 499,795

Habitatni tipi:

SLOVENSKO IME: Presihajoča jezera **SKUPINA:** habitati **LATINSKO IME:**

SLOVENSKO IME: Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia* spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinia caerulea*) **SKUPINA:** habitati **LATINSKO IME:**

Vrste:

SLOVENSKO IME: človeška ribica **SKUPINA:** dvoživke **LATINSKO IME:** *Proteus anguinus*

SLOVENSKO IME: drobnovratnik **SKUPINA:** hrošči **LATINSKO IME:** *Leptodirus hochenwarti*

SLOVENSKO IME: ozki vretenec **SKUPINA:** mehkužci **LATINSKO IME:** *Vertigo angustior*

SLOVENSKO IME: močvirski cekinček **SKUPINA:** metulji **LATINSKO IME:** *Lycaena dispar*

SLOVENSKO IME: travniški postavnež **SKUPINA:** metulji **LATINSKO IME:** *Euphydryas (Eurodryas) aurinia*

SLOVENSKO IME: črtasti medvedek **SKUPINA:** metulji **LATINSKO IME:** *Callimorpha quadripunctaria*

SLOVENSKO IME: pezdirk **SKUPINA:** ribe, raki **LATINSKO IME:** *Rhodeus sericeus amarus*

SLOVENSKO IME: volk **SKUPINA:** sesalci **LATINSKO IME:** *Canis lupus*

SLOVENSKO IME: rjavi medved **SKUPINA:** sesalci **LATINSKO IME:** *Ursus arctos*

SLOVENSKO IME: navadni ris **SKUPINA:** sesalci **LATINSKO IME:** *Lynx lynx*

ČLOVEŠKA RIBICA

Podrobni varstveni cilji:

Ohranjanje ekoloških značilnosti habitata človeške ribice

Varstveni ukrepi:

Viršnica (I.Š. 40571) je jama z nadzorovanim vstopom.

Če se pojavi interes za rabo jame, se ob podelitvi koncesije ali skrbništva določi raba jame oz. način ogledovanja s takšnimi časovnimi in prostorskimi okviri, da se zagotovi varstvo čl. ribice.

Sektor:

Varstvo narave – pogodba o skrbništvu oz. koncesiji

Odgovorni nosilec:

MOP

NAVADNI RIS

Podrobni varstveni cilji:

Ohranjanje ekoloških značilnosti habitata risa in ohranjanje populacij plenilskih vrst navadnega risa

Varstveni ukrepi:

V notranji coni navadnega risa se z gozdom in krajino upravlja v skladu s potrebami vrste in njegovih plenilskih vrst. V notranji coni navadnega risa se lov načrtuje tako, da se vzdržuje primerna gostota populacij velike rastlinojede divjadi, vendar tako, da še dopušča naravno pomlajevanje gozdnih habitatnih tipov.

Sektor:

gozdarstvo (načrt: Grosuplje), lovstvo (načrt: Grosuplje, Taborska jama)

Foto: Eugen Kellner

MOČVIRSKI CEKINČEK

Podrobni varstveni cilji:

Ohranjanje ekoloških značilnosti habitata cekinčka

Varstveni ukrepi:

Notranja cona močvirskega cekinčka se pretežno prekriva s cono travniškega postavneža. Z varstvenim ukrepom prilagojene kmetijske rabe, predlaganim za travniškega postavneža, se zagotavlja tudi ohranjanje habitata močvirskega cekinčka.

Sektor:

kmetijstvo

Natura 2000 – kje smo?

VEČ INFORMACIJ

Biseri slovenske narave

[Domov](#) • [Vprašanja in odgovori](#) • [English](#)

 Iskalnik
[O Naturo 2000](#)
[Aktualno](#)
[Območja, vrste, habitatni tipi](#)
[Zabavno](#)
[Knjižnica](#)
[Za medije](#)

Ohranjena narava Slovenije predstavlja biser, ki je naša dediščina vnucom. V mnogih državah je narava izrazito manj pestra, pogosto pa tudi precej uničena.

[Več o Naturo 2000](#)

NOVICE

28.08.2007 14:57

[Odgovor Slovenije na uradni opomin Evropske komisije](#)

28.08.2007 14:43

[Priložnosti Nature 2000 v Gornji Radgoni](#)

22.08.2007 14:26

[Končala se je že peta nagradna igra Natura 2000](#)

Spoznajte Naturo 2000

močvirska sklednica

(Emys orbicularis)

Močvirska sklednica je edina slovenska avtohtona sladkovodna želva. Vključena je na seznam strogo zavarovanih vrst vretenčarjev Bernske konvencije (II. dodatek) in na seznam pomembnih živalskih in rastlinskih vrst, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna območja varovanja Direktive o habitatih (dodatek II). Strokovna izhodišča so bila izoblikovana za potrebe vzpostavljanja in vzdrževanja omrežja Natura 2000 in izvajanje ciljev Direktive o habitatih ter slovenske zakonodaje, predvsem Zakona o ohranjanju narave.

(Vir: dr. S. Tome: Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja natura 2000)

močvirska sklednica
(Emys orbicularis)

Foto: A.Hudoklin

[Druge objave](#)
[ZANIMIVOSTI](#)
[UČNE POTI](#)
<http://natura.trivium.si/>

Finančni viri za izvajanje OP

Finančni viri so zelo različne narave, glede na vrste ukrepov:

- priprava in sprejetje aktov - zlasti administrativni stroški javne uprave v obstoječem obsegu
- administrativni stroški vezani na:
 - pripravo projektov za izvedbo investicij iz Priloge 4.6
 - spremljanje stanja ohranjenosti narave oz. monitoring ohranjenosti narave
 - komuniciranje, ki ga v okviru svojih nalog opravljajo MOP, ZRSVN, upravljalci zavarovanih območij, KSS in ZGS
- finančni okvir znaša 7,6 M€ v letu 2007 in 6,5 M€ v letu 2008 (postavke za ohranjanje narave na MOP)

Finančni viri za izvajanje OP

EU sredstva za izvajanje ukrepov varstva narave in drugih ukrepov

- izvedba investicij iz Priloge 4.6 v primeru uspešne prijave v okviru Operativnega programa razvoja regionalnih potencialov - indikativnih 57,3 M€ v letih 2007-13
- povečan obseg izvajanja monitoringa ohranjenosti narave in izvajanje neadministrativnih ukrepov varstva narave in komunikacije 2 do 2,5 M€ letno iz LIFE+
- višina sredstev za zastavljene ciljne površine v kmetijsko okoljskih ukrepih na območjih Natura iz sedanjih 2,4-2,7 M€ letno na 3,2-3,4 M€ letno do leta 2013

Okvirno povprečje vseh možnih razpoložljivih sredstev na leto je 20 M€.